

ပုၤဘၣ်ကီၤဘၣ်ခဲ အတၢ်က့ၤကဒါ လၢနီၢ်ကစၢ်အတၢ်သးအိၣ်ဒၣ်ဝဲ လၢကီၣ်တဲာ်စီၤပၤပဒိၣ် လီၤအိၣ်ကဒုဒဲကဝီၤ ဆူ ကီၢ်ပယီၤ

လိနီၣ်ဝုဘၣ် ၁၁သီ, ၂၀၁၆

UNHCR ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ခဲ ဆၢဂၤပုၤဘၣ်ကဘၣ် ခဲ လၢအဒိးထီၣ်ကကတီၢ်ဖဲကီၣ်တဲာ်စီၤ-ကီၢ်ပယီၤတၢ်ရူလိၣ်မုၢ်လိၣ်တီၤတၢ်ရူလိၣ်လၢအဟးထီၣ်- လီၤအိၣ်ကဒုဒဲကဝီၤ ၂၆ သီ, ၂၀၁၆

© UNHCR/V. Tan

ဖဲ လီၤအိၣ်ကဒုဒဲကဝီၤ ၂၅ ဒီး ၂၆ သီအန့ၤ ၂၀၁၆, ပုၤဘၣ်ကီၤဘၣ်ခဲ ၇၂ ဂၤ (ဟံၣ်ခူၣ်အဖျၢၣ် ၂၀) က့ၤ ကဒါဝဲလၢနီၢ်ကစၢ်တၢ်သးအိၣ်ဒၣ်ဝဲ အဆိကတၢ်တၢ်ခၢၣ် လၢကီၣ်တဲာ်စီၤဆူကီၢ်ပယီၤ, ဒီးတၢ် က့ၤကဒါအဝဲအံၤ ဘၣ်တၢ်ရဲၣ်က့ၤမၤအီၤလၢ ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ်ခဲဖုအဘၣ်စၢၤ ဒီး အိၣ်ဒၣ်တၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤအဝဲသ့ၣ်လၢ UNHCR ဒီးတၢ်ကရၢကရိလၢအဂၤတဖၣ်လီၤ.

ပုၤဘၣ်ကီၤဘၣ်ခဲတဖၣ်အံၤ အိၣ်ဒၣ်ဝဲလၢနီၢ်ကစၢ်ဒီး ထၣ်မုၢ်ဟ့ၣ်ဒဲကဝီၤပုၤ အိၣ်ဒၣ်အိၣ်ဒၣ်အိၣ်ဒၣ်အိၣ်ဒၣ် က့ၤကဒါဝဲဆူကီၢ်စဲၣ်န့ၣ်ဘၣ်, လၢကီၢ်ဆၢၣ်န့ၣ်ဘၣ်, ဒီးဒုသဝီတဆံၤယိးဖျၢၣ်, ဒီးအဝဲသ့ၣ်စးထီၣ်သ့ၣ်လီၤ ဆီလီၤက့ၤအတၢ်အိၣ်မူ အိၣ်ဒၣ်တၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤအဝဲသ့ၣ် လၢကီၢ်ဆၢၣ်ပဒိၣ် ဒီးဟံၣ်ကဝီၤပုၤတၢ်စီၤ တၢ်ဆီၣ်ထွဲကရၢတဖၣ်လီၤ. ပုၤလၢအက့ၤတဖၣ်တဖၣ် အိၣ်ဒၣ်တက့ၢ်မုၢ်ပုၤလၢအက့ၤ ဆူကညီကီၢ် စဲၣ်, ဒီးပုၤလၢအဂၤတဖၣ် က့ၤဝဲဆူ ဝုၢ်တက့ၣ်, က့ၣ်, ပကီ, မိၣ်, တနီၤသရံၣ်ဒီး ရၢဂံၢ်ခၢၣ် ကီၢ်စီၤဒီးကီၢ် စဲၣ်တဖၣ်လီၤ.

တၢ်မၤအသးဝဲအံၤ မုၢ်တၢ်စံၣ်စီၤတဲာ်စီၤတခါ ဒီးကဲထီၣ်ဝဲလၢပဒိၣ်ခဲစီၤယံၤပၤ, UNHCR, NGOs, CBOs, ပုၤဘၣ်ကီၤဘၣ်ခဲကမံးတဲာ်, ဒီးကရၢလၢအဂၤ လၢအမၤတၢ်လၢပုၤဘၣ်ကီၤ ဘၣ်ခဲအဂီၢ်, ကတီၤပယီၤဝဲ ယံၣ်လဲလၢအနီၣ်တဖၣ်ဝဲအလီၤခဲလီၤ. တၢ်မၤအသးဝဲအံၤ စးထီၣ်အ သးဖဲ ၂၀၁၅ ကတၢ်, ပုၤဘၣ်ကီၤဘၣ်ခဲလၢနီၢ်ကစၢ်, ထၣ်မုၢ်ဟ့ၣ် ဒီးဒဲကဝီၤအဂၤတဖၣ် ဟံဆူ UNHCR အိၣ် ဒီးပံၤဖျၢၣ်အတၢ်သးအိၣ်ဒၣ် လၢအိၣ်ဒၣ်ဒီးက့ၤဆူဟံၣ်န့ၣ်လီၤ. UNHCR ဟ့ၣ်အဝဲသ့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၤ ဘၣ်ယးတၢ်က့ၤကဒါအဂီၢ် အစီၣ်ထံးတၢ်ခၢၣ် ဖဲလီၤမုၢ် ၂၀၁၆ ဝဲအ လီၤခဲ, အဝဲသ့ၣ်မံၤသၣ်စရိတဖၣ် တၢ်ဟ့ၣ်နီၤလီၤဒီး ကီၢ်ပယီၤဒီးကီၣ်တဲာ်စီၤပဒိၣ် ဒိးသိးကန့ၢ်ဘၣ် တၢ်ပျဲ, "မုၢ်အူလီ" လၢအဝဲသ့ၣ်အိၣ်ဒၣ်အဂီၢ်လီၤ. တၢ်အဝဲအံၤမုၢ်စီၣ်ခါအရူဒိၣ်တခါ လၢတၢ်က့ၤကဒါ လၢနီၢ်ကစၢ်တၢ်သးအိၣ်ဒၣ်ဝဲတၢ်မၤက့ၤ လၢတၢ်သးက့ၤမၤန့ၢ်အဂီၢ်, ဒီးမုၢ် UNHCR တၢ်ပံၤ ဖနီၣ်မိၢ်ပုၤတခါ လၢကဘၣ်လၢပုၤ လၢတၢ်ဆီၣ်ထွဲပုၤဘၣ်ကီၤဘၣ်ခဲ အတၢ်က့ၤအိၣ်ဒၣ်လီၤ.

ဖဲလီၤစးထီၣ်ဝဲ ၂၀၁၆, ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ် ဆူလီၤအခၢၣ်စးထီၣ် လၢကတဲာ်အိၣ်ဒၣ်သကီၢ်နီၣ်ဖိးထၣ်မ

ဟ့ၣ်ဒဲကဝီၤ ဒိးသိးကမၤလီၤတၢ်ပုၤဘၣ်ကီၤဘၣ်ခဲ အဝဲအကီၢ်ပုၤကလုၣ်အဂီၢ်, ဒီးထုးထီၣ်ဟ့ၣ်အ ဝဲသ့ၣ် နီၢ်ကစၢ်လိၣ်အိၣ်ဒၣ်သး Certificates of Identity (CoI) မုတမုၢ် တၢ်လဲၤတၢ် က့ၤလိၣ်အိၣ်ဒၣ်သး လၢတစီၢ်တလီၢ်အဂီၢ်လီၤ. ဖဲလီၤအိၣ်ကဒုဒဲကဝီၤ, ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ် ထံၣ်လိၣ်အသးဝဲအလီၤခဲ, တၢ်ဟ့ၣ်ဝဲတၢ်ပျဲ "မုၢ်အူလီ" လၢတၢ်က့ၤကဒါအဂီၢ် လၢပုၤအဆိကတၢ်တဖၣ်အဂီၢ်လီၤ. ဘၣ်ယးတၢ်က့ၤအံၤ UNHCR ဒုးသ့ၣ်ညါက့ၤ ဟံၣ်ဖိယီဖိ လၢကက့ၤတဖၣ် လၢအဆိအချ အမၤလီၤတၢ်အဝဲသ့ၣ် အတၢ်သးအိၣ်ဒၣ်လၢ ကက့ၤန့ၣ်လီၤ. UNHCR ဟ့ၣ်နီၤလီၤစ့ၢ်ကီး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်က့ၤဘၣ်သး တၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤအဂီၢ် လၢတၢ်က ဟ့ၣ်လီၤပုၤလၢကက့ၤအဂီၢ်, ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်က့ၤအဂၤ လၢဘၣ်သ့ၣ်ညါဆီ တချုးလၢတၢ်ဟးထီၣ် အမုၢ်န့ၢ် ဒိးအမုၢ်တၢ်လဲၤတၢ်က့ၤ အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်က့ၤ ဒီးလိၣ်လိၣ်တၢ်စံးတၢ်မၤ လၢကဘၣ် မၤဝဲ တဆီဘၣ်တဆီတဖၣ်လီၤ.

UNHCR တဟ့ၣ်က့ၣ် ပုၤဘၣ်ကီၤဘၣ်ခဲလၢကက့ၤဘၣ်, တၢ်ဆၢတဲာ်အဝဲအံၤ ဒီးသန့ၤထီၣ် အသးလၢ အဝဲသ့ၣ်နီၢ်တဂၤအတၢ်ဆၢတဲာ်ဒၣ် အစီၣ်ခဲလီၤ. ဘၣ်ဆၢ UNHCR မၤစၢၤအ ဝဲသ့ၣ်လၢ ကဆၢတဲာ်လီၤအသး အိၣ်ဒၣ်ဒီးတၢ်န့ၢ်ပၤတၢ်အိၣ်ဒၣ်သးမူးနီၢ်, လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်က့ၤ လၢ တၢ်သ့ၣ်ညါဘၣ်အံၤ အစီၣ်ခဲန့ၣ်လီၤ.

ပုၤလၢမုၢ်လၢလၢကက့ၤ အမံၤစရိခိၣ်ထံး ငၤဂၤအကျိၤ, ၂၅ ဂၤထုးကွဲၣ်အသး မုၢ်လၢအိၣ်ဒၣ် ဒီး တၢ်ဘၣ်ယိၣ်လၢ အိၣ်ဒၣ်ဒီးခိးတုၤက့ၤက့ၤမုၢ်ဟ့ၣ်ဒီးတုၤက့ၤမုၢ်ဟ့ၣ်ဒီးတုၤက့ၤမုၢ်ဟ့ၣ်ဒီးတုၤက့ၤမုၢ်ဟ့ၣ်ဒီးတုၤက့ၤမုၢ်ဟ့ၣ်ဒီး တၢ်သးက့ၤမၤန့ၢ် တၢ်က့ၤကကဒါသ့ဒဲဘၣ် UNHCR ကဘၣ်မၤလီၤတၢ်ဝဲ တၢ်ပံၤပနီၣ်မိၢ် ပုၤလွဲၣ်ထံၣ် လၢတၢ်အိၣ်ဒၣ်သးအဂီၢ် ကဘၣ်လၢထီၣ်ပုၤထီၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ပံၤပနီၣ်မိၢ်ပုၤတဖၣ်အံၤ မုၢ်ဝဲ, (၁) တၢ်က့ၤကဒါကဘၣ်မုၢ်လၢ နီၢ်ကစၢ်အတၢ်သးအိၣ်ဒၣ်ဝဲ, (၂) တၢ်လီၤပျဲဘၣ်သးတၢ် ဒိးသိးအဂီၢ်တဘျီထီ တဘျီအိၣ်ဒၣ်ဘၣ်, (၃) ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ် ကဘၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ပျဲ "မုၢ်အူလီ" လၢတၢ်က့ၤကဒါအဂီၢ်, ဒီး (၄) UNHCR မုတမုၢ် ကရၢလၢမၤသကီၢ်တၢ် ကဘၣ်လဲၤ တုၤဝဲ လၢတၢ်လီၤလၢပုၤကက့ၤ, တဖၣ်လီၤ.

တက်ကွာကဒါလူနာကစာစာအိတ်အိတ် လာတက်သွားကျွေးမနာဝဲအံ့၊ ဘဉ်တက်တီခိပ်ရိပ်မဲမအီလော ပဒိပ်ခဲဖု၊ အိတ်ဒီးတင်ဆိပ်ထွဲမစာအဝဲသွဉ်လော UNHCR ဒီးကရုလောအမဲသကဲတင်၊ ထံဂုကီဂါ ဂဲတင်သုးလီဂါသုးကျဲကရု International Organization for Migration (IOM), ထံဂုကီဂါ ပုကုဂါတဲတဲလောတဲပုကရု Handicap International (HI), ဒီး ဟိပ်ခိပ်ဒိဘဉ် တက်ဟဉ်မဲစာတင်အိတ်တင်အိတ်ရိပ်တင်ကျဲကရု World Food Programme (WFP) တဖဉ်လီ၊ ကမူဂါသဘူကရု NGOs ဒီးဒဲကဝီကမဲတင်စုဂါကီး မဲစာဒီးဆိပ်ထွဲတက်တဲသးလောတက်ကွာကဒါအဂီဂါသု ဒီဖျါ မဲလီတင်ပုကတဘဉ်ကုမိပ်ယုင်လိပ် ကုလ်ကုလောအလိပ် ဘဉ်ထွဲတင်အိတ်ဆူင်အိတ်ချွဒီး တင်ကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သု၊ ဒီးလိပ်အုဉ်သးဘဉ်ယး တင်မဲ လီလောထိပ်ဘဉ်လောဒဲကဝီပု၊ ယုင်ဒီးတင်ဟဉ်မဲစာဟိပ်ယီတင်လိပ်လောတမုဂါ တင်အိတ်တင်အိ တဖဉ် လီ၊ လော UNHCR ဟဉ်တင်သုဉ်ညါဘဉ်ယး တင်ဒိသဒါအဂီဂါအမိပ်ညါ၊ ဟဉ်စုဂါကီးတင်ဆိပ်ထွဲမဲ စာလောအမိလိပ်တဖဉ် လောပုကတဘဉ်ကီဘဉ်ခဲလောကုလီတင်အဂီဂါတဖဉ်လီ၊

- HI ဟဉ်တင်သုဉ်ညါနုဂါ ဘဉ်ယးမုဂါပိဂါအတင်လီ၊ပျဲအဂုဂါ
- ကျိပ်စုတင်ဆိပ်ထွဲမဲစာလော အသနာဂါ ၄ နာဂါ
  1. စုတင်ဆိပ်ထွဲလောတင်လဲတင်ကျဲအဂီဂါ၊ လောကီဂါတိတ်တိတ်တင်တင်ဆါ ဆူတင်လီလောပုကတကုကီဂါပုလီ (စုယီ ၁.၈၀၀ ဘး လောပုတဂါအဂီဂါ)
  2. စုတင်မဲစာ လောတင်ကသုဉ်ထိပ်ကျဲတင်အိတ်မုအဂီဂါ (စုယီ ၁.၈၀၀ ဘး လောပုတဂါအဂီဂါ)
  3. စုတင်ဆိပ်ထွဲလော ဟိပ်ယီအတင်လိပ်အဂီဂါ (စုယီ ၃.၆၀၀ ဘး လောပုအိတ်တဂါအဂီဂါ၊ ဒီးစုယီ ၁.၈၀၀ ဘး လောမိသဉ်တဂါအဂီဂါ)
  4. တင်အိတ်တင်အိလောသလဲအဂီဂါ (စုယီ ၁.၁၀၀ ဘး လောပုတဂါအဂီဂါ၊ ဘဉ်တင်ဟဉ်လီလော World Food Program)
- မုဂါပိ
- နီဂါမိတင်ကဆွဲကဆီတင်လိပ် (ဘဉ်တင်ဟဉ်လီလော ARC လောနိပ်မိဒဲကဝီ ဒီး IRC လောထဉ်မဟဉ်ဒဲကဝီ)
- တင်သုးကျဲနုဂါတင်လဲတင်ကျဲ၊ စးထိပ်လောလီအိတ်ကဒဲဒဲ၊ ဆူကီဆာတင်အိတ်မတုဉ်အ လီဂါ

အါနုအနု၊ လောကီပယီတမိပ၊ ကီပယီပဒိပ်သုးကျဲနု တင်လဲတင်ကျဲ လောဟိပ်ယီမိလောက ကုတဖဉ်အဂီဂါစုဂါကီးလီ၊

ဟိပ်ခိပ်လောအကုလောထဉ်မဟဉ်လီအိတ်ကဒဲကဝီအဂီဂါ၊ တင်ကျဲဆာအဝဲသုဉ်ဆူခဲမဲ တင်မိကီဆာ အလီ ဒီးအဝဲသုဉ်ဘဉ်တင်ထိပ်လိပ်ဒီး ပဒိပ်ပုကတဘဉ်မုဘဉ်ဒါ လောအကုလောအဝဲသုဉ်ဆူ တင်လီလောအ ဝဲသုဉ်အိတ်ဒီးကု၊ ဝုမုဝဲလောတနီသရဲကီဂါနီနုလီ၊ ဟိပ်ခိပ်အဝဲအံ့ တိပ်ပိဝဲလော တုမုကုကုလော လောအတင်လီ ကစးထိပ်မဲပဲနံတင်မဲဆဲးစဲးမိတမါ ကဆါအိတ် ice-cream ဒီး roti အဂု လီ၊ အဝဲသုဉ်အမိခဲလဲထိပ်ထိပ်ကျဲလော ဝုမုတါ ဒီးကုလိပ်အုဉ်သးလောအဒီးနုဝဲလော ဒဲကဝီကတဖဉ် မဲစာအဝဲသုဉ်လောကထိပ်ဘဉ်ကျဲလောဒုသဝီအပုလီ၊ အဝဲသုဉ်ဟိပ်ယီမိ စးထိပ်ပတိထိပ်ဝဲလောတင် ကဆဲးလီနု အဝဲသုဉ်ဟိပ်ယီဝရီ ဒီးယုထိပ်ဝဲလောတင်ကမဲနု အဝဲသုဉ် ထိပ်မိကီဂါမိလိပ်အုဉ်သး နုဉ်လီ၊

ဟိပ်ယီမိလောအကုလောနိပ်မိလီအိတ်ကဒဲကဝီအဂီဂါ၊ တင်ကျဲဆာအဝဲသုဉ်လောမုဂါပိတင် တင်မိကီဆာ အလီ (တင်ရုလိပ်မုဝဲလိပ်တိပ်) လောမိဆဲးနုလီ၊ မဲနုပဒိပ်ပုဂါတဖဉ် မဲတင်အမုရုဂါကိပ်ဝဲအလီ ခဲ တင်ကျဲဆာအဝဲသုဉ်ဆူ ကီဆာသုးလီပုမဲတင်မိအိတ်ကဒုလီ၊ မုဂါပိတင် မဲအဝဲသုဉ်အိတ်တမုဝဲ သာသီနုလီ၊ မဲအဝဲသုဉ်အိတ်လော သုးလီပုမဲတင်မိအိတ်ကဒုလီဒဲအခါ၊ တင်ဟဉ်အဝဲသုဉ်တင်အိတ် တင်အိတ်၊ လီအိတ်လင်ဆဲး၊ ဟိပ်ယီတင်ပိတင်လီလောတမုဂါတင်အိတ်တင်အိတ်၊ ဒီးတင်မဲကျဲစုဂါကီးအဝဲသုဉ်အ တင်အိတ်ဆူအိတ်ချွနုလီ၊

UNHCR စံးလီတင်ဝဲလော ပုလောအကုကဒါခဲလော တုလောအဝဲသုဉ်အလီအကျဲဂုလောဘဉ် ဘဉ် ဒီးအခဲအံ့စးထိပ်သုဉ် လီအဝဲသုဉ်အတင်အိတ်မုလဲနုလီ၊ လောလိနိပ်ဝဲဘဉ်အတီဂုပု.. UNHCR ကီပယီအပုမဲတင်မိ ကဆဲးလဲအိတ်သကဲ ကွဲစုဂါကယိဒီး ဟိပ်အုဉ် ၂၀ ခဲလော အံ့အတင်အိတ်အသးနုလီ၊ တင်ဂုတင်ကျဲ ဘဉ်ထွဲတင်အိတ်သးလောခဲကတင်အဂု၊ တင်ကဟဉ်နု လီဒီး ပုဘဉ်ကီဘဉ်ခဲ လောကီဂါတိတ်တင်အပုလီ၊

UNHCR ကဆဲးမဲသကဲတင် ဘုးဘုးတင်တင်ဒီး ကီဂါတိတ်တင်ဒီး ကီပယီပဒိပ်, IOM, NGOs, CBOs, KRC ဒီး KnRC, ကရုဟဉ်မဲစာလောကျိပ်စုဒီး ပုဂုဂါလောအမဲတင်လော ပုဘဉ်ကီဘဉ်ခဲအဂီဂါ, ဒဲသဲးပုဘဉ်ကီဘဉ်ခဲ ကဒီးနုဘဉ်တင်ကျဲ လောအဘဉ်ထွဲနီကစာအ တင်သးအိတ်တင်ကျဲကဒါအဂု လောခါတင်ဆာကတီခဲအံ့နုလီ၊ UNHCR ပုမဲတင်မိကရု ဘဉ်ထွဲတင်ဟဉ်တင်ဒိသဒါအဂု အိတ်ကတီအသးထီတဲလော ကဟဉ်ကျဲဟဉ်မဲ ပုဘဉ်ကီဘဉ်ခဲတဂါ လင် လောသးအိတ်ကု, ဒီးပုလောအသးအိတ်ကုတဖဉ် တင်ဟဉ်ဂါဟဉ်ဘါအဝဲသုဉ် လောကလဲထိပ်လိပ် အသးဒီး UNHCR ဒီးမဲဗျဲအသးလော နီကစာတင်သးအိတ်တင်ကျဲကဒါ တင်မဲဝဲလီဂါ Voluntary Repatriation Centers (VRCs) မဲဒဲကဝီတဖျာဉ်စုဂါ ဒဲသဲးအကသုဉ် ညါအါထိပ် တင်ဂုတင်ကျဲအဂီဂါနုလီ၊

UNHCR ပုဘဉ်မုဘဉ်ဒါ မဲစာပုဘဉ်ကီဘဉ်ခဲအဟဉ်မိ ယီမိ ဟးဆိပ်ဆူကါလောအိတ်ဒီးတင်မဲနိပ်မိဒဲကဝီ © UNHCR/D. Paaptanti

UNHCR ပုကတီဂါကျိပ်တင် မဲစာဟိပ်ယီမိလော တင်ကတီတင်ဒီး တင်ကမိပ်သနုမိနိပ်မိဒဲကဝီ © UNHCR/D. Paaptanti